

Policy för ekonomisk tillväxt

POLICY FÖR EKONOMISK TILLVÄXT INOM
SVENSKT UTVECKLINGSSAMARBETE 2010–2014

REGERINGSKANSLIET

Produktion: Enheten för utvecklingspolitik och
UD:s informationstjänst/Svensk Information
Omslagsfoto: Sean Sprague/Phoenix
Artikelnummer: UD 10.033
ISBN: 978 91-7496-419-4
Tryck: Edita Västra Aros, Västerås, 2010

Ytterligare exemplar av skriften kan beställas
på Utrikesdepartementets webbplats
www.ud.se

Policy för ekonomisk tillväxt

POLICY FÖR EKONOMISK TILLVÄXT INOM
SVENSKT UTVECKLINGSSAMARBETE 2010–2014

REGERINGSKANSLIET

Innehållsförteckning

Sammanfattning	6
1. Inledning	7
2. Policykontexten	9
3. Utgångspunkter, övergripande mål och verksamhetsområden	10
3.1 Utgångspunkter	10
3.2 Övergripande mål	13
3.3 Sveriges möjlighet att bidra till ekonomisk tillväxt i utvecklingsländer	14
4. Genomförande	20
5. Roll- och ansvarsfördelning	22
6. Uppföljning	22

Sammanfattning

Med denna policy förtydligar regeringen sin syn på betydelsen av ekonomisk tillväxt som medel för att skapa utveckling och minska fattigdom. Det är otvetydigt att ekonomisk tillväxt är helt avgörande för fattigdomsminskning.

Erfarenheten visar att en marknadsekonomi med fri konkurrens, där relativpriser får fungera som huvudmekanism för fördelning och utnyttjande av resurser, är det ekonomiska system som bäst kan skapa förutsättningar för uthållig ekonomisk tillväxt genom ett flexibelt och effektivt utnyttjande av knappa resurser.

Sverige kan bidra till ekonomisk tillväxt i fattiga länder genom utvecklingssamarbetet och den samlade utvecklingspolitiken. Policyn fokuserar på utvecklingssamarbete inom områden med särskilt stor effekt att minska fattigdom genom att fattiga människor ges möjlighet att delta i, bidra till och dra nytta av ekonomisk tillväxt.

Det övergripande målet är: *Förbättrade förutsättningar för hållbara ekonomiska tillväxtprocesser i fattiga utvecklingsländer*. Regeringen identifierar tre fokusområden inom svenskt utvecklingssamarbete som särskilt viktiga för att främja ekonomisk tillväxt: i) stärkta förutsättningar för fattiga människor att delta i tillväxtprocesser, ii) stärkta förutsättningar för utveckling av marknader och företagande, och iii) stärkt anpassningsförmåga till förändringar, hot och möjligheter.

1. Inledning

Ekonomisk tillväxt är helt avgörande för fattigdomsminskning. Det finns inga exempel på länder som framgångsrikt bekämpat fattigdom utan en ut- hållig ekonomisk tillväxt. Ekonomisk tillväxt är en nödvändig förutsättning för varaktigt minskad fattigdom och förbättrade levnadsvillkor.

Likartade tillväxttakter kan emellertid ha olika stor effekt på fattigdoms- minskningen i olika länder. Därför fokuserar policyn på utvecklings- samarbete inom områden som bidrar till ekonomisk tillväxt med särskilt stor effekt att minska fattigdomen genom att fattiga människor ges möjlig- het att delta i, bidra till och dra nytta av tillväxt.

Foto: Heldur Netocny

Ekonomisk tillväxt definieras i policyn som ökad produktion av varor och tjänster och är en följd av en kombination av mer arbete, en växande kapitalstock och ökad produktivitet. Ju mer ett land förmår öka den samlade produktionen desto högre tillväxttakt, och ju mer varje individ producerar med givna produktionsfaktorer desto högre produktivitet.

Tillit, förutsägbarhet, avsaknad av korruption, ett starkt egendoms-skydd, ett fungerande rättsväsende, god hälsa och utbildning är drivkrafter för ekonomisk tillväxt och grundläggande för att ekonomiska aktörer ska agera så att produktionen av varor och tjänster ökar. En öppen ekonomi gynnar ekonomisk tillväxt. Därav följer att makroekonomisk stabilitet, en liberal handelsregim, stark privat sektor, marknadsekonomiska incitament, en offentlig sektor med övergripande ansvar för hälsa, utbildning, miljö och infrastruktur är samtliga viktiga faktorer för ekonomisk tillväxt. Utöver detta har det institutionella ramverket avgörande betydelse. Erfarenheten visar att en marknadsekonomi med fri konkurrens, där relativpriser får fungera som huvudmekanism för fördelning och utnyttjande av resurser, är det ekonomiska system som bäst kan skapa förutsättning för uthållig ekonomisk tillväxt genom ett flexibelt och effektivt utnyttjande av knappa resurser. Principen om att internalisera externa kostnader är viktig för att ge rätt prissignaler, så att användarna bär de kostnader de orsakar och får incitament att minska kostnaderna.

Sverige kan bidra till ekonomisk tillväxt i fattiga länder genom utvecklings-samarbete och den samlade utvecklingspolitiken. Syftet med denna policy är att belysa den grundläggande betydelsen av ekonomisk tillväxt för att främja utveckling och fattigdomsminskning. Policyn slår fast ett antal grundläggande ställningstaganden som gäller för den del av det svenska utvecklingssamarbetet, såväl bilateralt som multilateralt, vars huvudinriktning är att skapa eller stödja förutsättningar för ekonomisk tillväxt. Policyn fokuserar därmed på utvecklingssamarbetets roll, men indikerar också andra politikområdets potentiella bidrag.

Kambodjansk student på yrkesvägledning i Phnom Penh.

Foto: Sean Sprague/Phoenix

2. Policykontexten

Policyn tar sin utgångspunkt i politiken för global utveckling (PGU) och dess övergripande mål – att bidra till en rättvis och hållbar global utveckling. Centralt i PGU är rättighetsperspektivet och fattiga människors perspektiv på utveckling. Rättighetsperspektivet innebär att den enskilda individens frihet och rättigheter sätts i centrum. Fattiga människors perspektiv ställer individen i fokus genom att utgå från hennes verklighet, erfarenheter och prioriteringar. Policyn tar också sin utgångspunkt i målet för utvecklings-samarbetet – att bidra till att skapa förutsättningar för fattiga människor att förbättra sina levnadsvillkor, liksom målet för reformsamarbete i Östeuropa som är: stärkt demokrati, rättvis och hållbar utveckling samt närmande till Europeiska unionen och dess värdegrunder.

Regeringsskrivelsen *Globala utmaningar – vårt ansvar* (skr. 2007/08:89), som innebär en nystart och konkretion av PGU, är även en viktig del av policykontexten. Utmaningen *ekonomiskt utanförskap*, som berör förutsättningarna för fattiga människor att dra nytta av möjligheterna i den globala ekonomin och främja ökad ekonomisk tillväxt, är av särskild relevans.

3. Utgångspunkter, övergripande mål och verksamhetsområden

3.1. Utgångspunkter

Därför behövs ekonomisk tillväxt

Ingenstans i världen har fattigdomen kunnat minskas varaktigt utan ut- hållig ekonomisk tillväxt. Ekonomisk tillväxt har inte bara positiva effekter på ren fattigdomsbekämpning, utan är också den viktigaste förklaringen till förbättrad hälsa och utbildning i fattiga länder. Ekonomisk tillväxt innebär ökade inkomster, och därmed höjd levnadsstandard. Ekonomisk tillväxt bidrar också till att staten kan öka sina intäkter, och därmed få ut- rymme att lägga ökade resurser på bl.a. skola, sjukvård, mödrahälsovård och sociala trygghetssystem. Det främjar i sin tur en friskare, bättre utbildad och tryggare befolkning som kan bidra än mer till att få ekonomin att växa. Därigenom kan processen bli självförstärkande. Det centrala är att ökade inkomster bidrar till att göra det möjligt för kvinnor och män att själva ta ansvar för och förändra de omständigheter de lever under.

Ekonomisk tillväxt löser inte alla problem, men vi vet att utan tillväxt blir det ingen utveckling över huvudtaget. För fattiga länder kan inte satsningar på omfördelning och offentlig finansierad välfärd ersätta ekonomisk tillväxt. För att skapa god utveckling krävs att tillväxten är långsiktigt hållbar, både ekonomiskt, socialt och miljömässigt och att den präglas av en relativt jämn fördelning.

Kännetecken för ekonomisk tillväxt

Perioder med markant ökad tillväxttakt kännetecknas av strukturella för- ändringar i såväl ekonomin som i samhället i stort. Förändringar sker i flera dimensioner, alltifrån urbanisering till ökad produktivitet inom vissa sektorer med snabbt ökande förädlingsvärde, normalt en förskjutning från produk- tion i agrara sektorer till tillverknings- och tjänstesektorer. Produktivitets- ökning inom jordbruket är väsentligt för dels tryggad livsmedelsförsörjning, dels förbättrade möjligheter till handel med jordbruksvaror, såväl på lokala marknader som för export. Det öppnar möjligheter till ökad förädlingsgrad i

Alltfler människor dras till städerna som också blir ekonomiska centra för utveckling.
I Hanoi, Vietnam växer husen i takt med ekonomin.

Foto: Sean Sprague/Phoenix

jordbruksindustrin och därmed ökad sysselsättning och högre inkomster för landsbygdsbefolkningen. Den privata sektorn har varit drivande i struktur-omvandlingen och varit ekonomins tillväxtmotor. En mycket omfattande och snabb urban transformation äger rum i många utvecklingsländer. Städer utgör viktiga centra och drivkraft för ekonomisk utveckling och minskad fattigdom.

Förutsättningar för ekonomisk tillväxt

Drivkrafterna bakom en hållbar långsiktig tillväxt är många och skiljer sig åt mellan olika länder. Men en gemensam förutsättning är existensen av **ett tillväxtbefrämjande institutionellt ramverk**. Det består av de lagar, regler och organisationer som skapar möjligheter för hela befolkningen att bidra till utveckling. Staten har en grundläggande roll som skapare och garant för det institutionella ramverket. I ett tillväxtperspektiv är följande förutsättningar centrala:

- **Makroekonomisk stabilitet samt öppenhet för handel och utländska direktinvesteringar** är särskilt viktiga faktorer inom det institutionella ramverket. Makroekonomisk stabilitet, med hållbara offentliga finanser och låg inflation är avgörande för att skapa tillväxtförutsättningar. Makroekonomisk stabilitet minskar risken inför framtiden och främjar därför investeringar. För att kunna dra nytta av de möjligheter som den globala ekonomin ger krävs att handelshinder rivs genom avreglering och minskad byråkrati. Den tidsföljd i vilken olika insatser i samband med liberalisering genomförs har stor betydelse för hur tillväxtfrämjande resultaten blir.
- **Frigörande av individers potential i produktiv sysselsättning** förutsätter produktion av kollektiva nyttigheter som grundutbildning, hälsosystem och infrastruktur. Människors möjlighet till sysselsättning och därigenom ökade inkomster stärks om de är utbildade, har god hälsa och möjlighet att kommunicera. I fattiga länder begränsas kvinnors möjligheter att delta i den ekonomiska utvecklingen på likvärdiga villkor på grund av brister vad gäller kvinnors jämställdhet och integration i ekonomin. Fattiga kvinnor och män verkar framförallt i den informella sektorn som kännetecknas av dåliga arbetsvillkor, instabilitet och höga risker. Dessa arbeten genererar sällan tillräcklig inkomst för en dräglig levnadsnivå. Grundläggande arbetsvillkor, tillgång till ett fungerande rättssystem samt erkända och stabila ägande- och brukanderättigheter som kan användas som ekonomisk säkerhet samt säljas och köpas, frigör den produktiva potential som individer besitter.
- **Mobilitet** är av stor vikt, såväl socialt som yrkesmässig och geografiskt. Avlägsnande av olika hinder, inklusive diskriminering för tillträde till arbetsmarknad och investeringsmöjligheter, är av stor betydelse för ekonomiskt tillväxt.
- **Ett stabilt och väl fungerande finansiellt system och investeringsklimat.** Sparande och investeringar är nödvändigt för att den privata sektorn ska kunna utvecklas och bidra till ett lands ekonomiska tillväxt. Investeringsnivån är dock inte given, utan är en konsekvens av investeringsklimatet, som i sin tur formas av de ramverk och möjligheter till investeringar som föreligger.

- **Tillit och förtroende** genom värnandet om rättsstaten, likhet inför lagen, marknadsekonomiska spelregler inklusive skydd av äganderätt och frihet att ingå kontrakt. Korruption skapar högre transaktionskostnader och osäkerhet, snedvrider incitament och snedfördelar resurser.

Fungerande ekosystem och ekosystemtjänster, som exempelvis ren luft och rent vatten samt en fungerande miljöförvaltning vilken eftersträvar en hållbar användning av naturresurser utgör viktiga förutsättningar för långsiktig ekonomisk utveckling och fattigdomsminskning. En uthållig ekonomisk tillväxt förutsätter miljömässig hållbarhet. En hållbar utveckling kan inte uppnås på bekostnad av kommande generationers tillgång till ekosystemtjänster. Det är väsentligt att uppmärksamma miljöeffekterna av olika produktionsprocesser och vid konsumtion, och att producenter bär de kostnader i form av förbrukning av resurser och slitage på miljön som uppkommer.

3.2. Övergripande mål

Det övergripande målet för den del av det svenska utvecklingssamarbetet vars huvudinriktning är att skapa eller stödja förutsättningar för ekonomisk tillväxt är:

Förbättrade förutsättningar för hållbara ekonomiska tillväxtprocesser i fattiga utvecklingsländer.

3.3. Sveriges möjlighet att bidra till ekonomisk tillväxt i utvecklingsländer

Landets egen politik är det mest centrala för ett lands förmåga att skapa långsiktigt hög ekonomisk tillväxt. Det är det egna landets ansvar att skapa ett institutionellt ramverk som främjar ekonomisk tillväxt. Sverige kan bidra till att förbättra förutsättningarna för ekonomisk tillväxt genom utvecklingssamarbetet samt genom vårt agerande inom andra politikområden. Sveriges politik för global utveckling slår fast att alla politikområden, inom ramen för sitt eget ansvarsområde, ska bidra till det övergripande målet att främja en rättvis och hållbar global utveckling. Sverige ska i sin politik sträva efter samstämmighet för utveckling mellan olika politikområden – inte bara i Sverige utan även internationellt t.ex. inom EU.

3.3.1. Utvecklingssamarbetets roll och fokusområden

Tyngdpunkten i åtgärder och områden som diskuteras nedan ligger på låginkomstländerna¹, den grupp som står i fokus för merparten av det svenska utvecklingssamarbetet. Det är också där utmaningarna och behoven är som störst eftersom dessa länder definitionsmässigt inte själva förmått skapa långsiktigt hög tillväxttakt och fattigdomen är utbredd. Med utgångspunkt i förutsättningarna för ekonomisk tillväxt som beskrivits i 3.1 samt svensk kompetens och svenska erfarenheter identifieras tre fokusområden inom utvecklingssamarbetet som regeringen anser vara särskilt viktiga för att främja ekonomisk tillväxt:

- *Stärkta förutsättningar för fattiga människor att delta i tillväxtprocesser*
- *Stärkta förutsättningar för utveckling av marknader och företagande*
- *Stärkt anpassningsförmåga till förändringar, hot och möjligheter*

¹ Låginkomstländer definieras i enlighet med Världsbankens definition som länder med en BNP/capita på mindre än 935 US\$ år 2009.

Foto: Trygve Bølstad/Phoenix

Stärkta förutsättningar för fattiga människor att delta i tillväxtprocesser

Minskad fattigdom uppnås när fattiga kvinnor och män har möjlighet att delta i, bidra till och dra nytta av ekonomisk tillväxt. Fattiga människor är framför allt verksamma i den privata sektorn, från jordbruk till hantverk/småindustri och tjänstesektor, ofta i den informella sektorn. För att den privata sektorn ska kunna bidra till ekonomisk tillväxt krävs väl fungerande marknader. Särskild uppmärksamhet ska därför ägnas åt marknader som har direkt relevans för fattiga människors sysselsättning och inkomster samt bidrar till sådana strukturella omvandlingar som kännetecknar tillväxt, inklusive ökad förädlingsgrad och förskjutning från agrara sektorer till tillverknings- och tjänstesektorer. Med tanke på att en mycket stor del av de människor som lever i fattigdom är ekonomiskt aktiva inom jordbruket och i den informella ekonomin har satsningar med effekter på dessa områden särskild betydelse. Ökad produktivitet i jordbruket är ofta en förutsättning för en positiv ekonomisk utveckling. På motsvarande vis krävs en hållbar utveckling av städer och tätorter för fattigas deltagande i växande urbana ekonomier. Stöd som bidrar till utveckling av lokala finansiella marknader och mikrokrediter, liksom ökad produktivitet inom jordbruket samt närmare länkar mellan formell och informell ekonomi och formalisering av informell verksamhet ska prioriteras. Det ska kombineras med utveckling av regelverk och institutioner som skapar incitament att öka antalet arbetstillfällen i den formella ekonomin och samtidigt förbättrar möjligheterna för informella företag att formaliseras.

Kvinnor är ofta diskriminerade och har en utnyttjad roll när det gäller att påverka och bidra till ekonomisk tillväxt. Ökad jämställdhet är inte bara en rättighetsfråga utan också en faktor som bidrar till ekonomisk tillväxt. Utvecklingssamarbetet ska medverka till att kvinnor ges möjlighet att delta i tillväxtprocesser på lika villkor som män med samma tillgång till teknologi, insatsvaror, rättigheter till mark och krediter samt verka för att en aktiv jämställdhetspolitik får genomslag i samarbetsländernas tillväxtstrategier.

Stärkta förutsättningar för utveckling av marknader och företagande

Fungerande tillväxtstrategier måste bygga på situationsspecifika analyser som visar vilka faktorer som i en viss landsituation utgör de största hindren för tillväxt. Den sekvens genom vilken olika insatser sätts in för att undanröja hinder i en tillväxtprocess har central betydelse. Sverige ska stödja samarbetsländerna i utvecklingen av metoder och kapacitet för tillväxtanalyser som grund för fattigdomsreducerande tillväxtpolitik.

Sverige ska i utvecklingssamarbetet verka för fungerande institutioner av hög kvalitet. Stöd som bidrar till en fungerande förvaltning, ett icke-korrupt rättsväsende och stabila förutsättningar för ägar- och brukarrättigheter är viktigt. En fungerande offentlig förvaltning bygger på ett konstruktivt samspel mellan staten, det civila samhället och den privata sektorn.

Staden Iringa i Tanzania. Också i utvecklingsländerna får fler och fler människor tillgång till modern teknologi såsom mobiltelefoner, internet och kabel-TV.

Foto: Jorn Stjerneklar/Phoenix

Infrastrukturuppbyggnad som främjar lokal produktion, marknadsintegration och handel är viktiga för fungerande marknader. Infrastruktur behövs för att försäkra sig om att producenterna får tillträde till marknader och för att koppla samman marknader inom ett land samt för att koppla landets marknader till den internationella marknaden. God tillgång till olika typer av infrastruktur är inte bara en förutsättning för en hög generell tillväxtnivå, utan bidrar också till tillväxtmönster som gagnar fattiga människor och eftersatta regioner. Stöd till att utveckla infrastruktur, stärka produktionskapaciteten och utveckla näringslivet med därtill relaterade marknadsinstitutioner är viktigt. En central aspekt är att bistå utvecklingsländer att integrera handelsdimensionen i sina strategier för fattigdomsminskning. Handelsrelaterat bistånd är en central kanal för att stödja utveckling av marknader och företagande.

Starkt anpassningsförmåga till förändringar, hot och möjligheter

Ekonomisk utveckling och tillväxt sammanfaller i de flesta fall med olika former av strukturomvandling. I denna process finns grupper som riskerar att hamna vid sidan av utvecklingen, såväl på landsbygden som i städerna. Utvecklingssamarbetet ska stödja strukturomvandlingen men också bidra till att minska utsatta grupper sårbarhet, bl.a. genom ökad livsmedelstrygghet och att främja produktiva och utvecklande arbetsvillkor, som underlättar för människor att delta i arbetet utifrån sina förutsättningar.

Vidareförädling av såväl jordbruksprodukter som råvaror samt ökad kompetens och geografisk rörlighet hos arbetskraften förbättrar förutsättningarna för hållbara tillväxtprocesser och fattigdomsminskning. En välutbildad och frisk arbetskraft har bättre möjligheter att hantera förändringar och anpassningsbehov. Stöd till utveckling av den mänskliga resursbasen är därför ett viktigt område för biståndet. Givet en situation med tilltagande miljöproblem och resursbegränsningar ska utvecklingssamarbetet eftersträva att miljömässig hållbarhet genomsyrar utvecklingsinsatser och samarbetsländernas tillväxtstrategier.

Globala utmaningar som exempelvis klimatförändringen utgör ett allvarligt hot mot långsiktig tillväxt och utveckling och kräver såväl anpassning som global samverkan med världssamfundet från utvecklingsländernas sida. En viktig uppgift för utvecklingssamarbetet är därför att bistå utvecklings-

länderna att bygga upp kapacitet för att hantera denna typ av utmaningar samt att stärka dessa länders kapacitet att medverka i arbetet i de globala institutioner som hanterar dessa utmaningar.

3.3.2. Andra områden som i samverkan med utvecklingssamarbetet kan påverka den ekonomiska tillväxten i utvecklingsländer

Internationell makroekonomisk och finansiell stabilitet

Ett internationellt finansiellt system som är stabilt och transparent främjar i sin tur förutsägbarhet och skapar incitament för investeringar i utvecklingsländer. Det bidrar på ett betydande sätt till en ökad integrering av utvecklingsländer i världsekonomin.

Genom förstärkta internationella regelverk och förstärkt övervakning kan gränsöverskridande finansiella kriser motverkas. Den internationella övervakningen av makroekonomisk politik och finansiella marknader genomförs till olika delar i internationella organisationer bl.a. IMF, OECD, Financial Stability Board och Bank for International Settlements (BIS). Dessa organisationer bidrar till finansiell stabilitet och utvecklingsländernas integrering i den globala ekonomin. Även inom detta område kan utvecklingssamarbetet spela en betydande roll genom att komplettera, och därmed förstärka, de insatser som görs på internationell nivå. Det handlar bl.a. om stöd till utveckling och genomförande av finans- och penningpolitiken samt för att förstärka och fördjupa de nationella finansiella systemen i utvecklingsländer.

Handelspolitiken

Internationell handel och gränsöverskridande investeringar bidrar till länders möjlighet att skapa hög tillväxt. En handelspolitik som främjar fattiga länders möjlighet att i ökad utsträckning delta på internationella marknader är därmed ett viktigt instrument för att främja ökad tillväxt i dessa länder. Sverige driver inom EU:s ram kraftfullt på för en sådan utveckling t.ex. genom avskaffande av exportsubventioner och interventioner. Handelsrelaterat bistånd kompletterar en utvecklingsvänlig handelspolitik genom att främja fattiga länders möjlighet att dra nytta av de marknadsöppningar som en mer liberal och regelbaserad handelsordning innebär.

Insatser för att ta tillvara näringslivets bidrag

Genom handel och investeringar bidrar företag till att generera ekonomiskt tillväxt bl.a. genom ökad sysselsättning, teknik- och kunskapsutveckling och ökade skatteintäkter.

Erfarenheter visar att det finns en outnyttjad potential hos det svenska näringslivet att bidra till utveckling i fattiga länder. Näringslivets bidrag till utveckling stärks när företagen stödjer och arbetar i linje med internationella principer och riktlinjer för ansvarsfullt företagande bl.a. vad gäller grundläggande arbetsvillkor, mänskliga rättigheter, miljö, jämställdhet och korruptionsbekämpning. I detta utgör svenska företag och företagsorganisationer viktiga bärare av svenska värderingar och synsätt också i dialogen om utvecklingspolitiken.

Det är speciellt angeläget att ta tillvara kunnande och erfarenheter om lokala förhållanden som företag, myndigheter och organisationer verk-samma i utvecklingsländer besitter. Det gäller inte minst svenska företag, inklusive svenska företagare med invandrarbakgrund. Detta kan utveckla och förstärka det svenska biståndet i dessa länder och samtidigt bidra till den samlade svenska utvecklingspolitiken i stort.

Det svenska näringslivets reella möjligheter att bidra till tillväxt och utveckling i fattiga länder kräver också en förbättrad samverkan mellan olika politikområden.

Främjandet av migrationens utvecklingspotential

Förutom handel med varor och tjänster är migration av arbetskraft en betydelsefull och växande aspekt av globaliseringen. De besparingar (s.k. remitteringar) som migranter skickar hem till släkt, vänner och andra nätverk, utgör en allt större del av internationella valutaflöden och beräknas idag utgöra mer än två gånger värdet av det samlade internationella biståndet. De möjliggör investeringar i bättre utbildning, hälsa och boende. Remitteringar investeras också i produktiv verksamhet som i sin tur skapar arbetstillfällen. Migration innebär en möjlighet till uppbyggnad av kunskap och kontakter som kan främja handel mellan länder och uppbyggnad av näringsliv. Återvändande migranter bidrar med nyvunnen kunskap. Sverige verkar för att arbetskraftsinvandrares rörlighet ska underlättas.

Hårsalong i Namibia. Att kvinnor deltar i arbetslivet på olika sätt, som anställda eller egna företagare, är en stark utvecklingsfaktor i de flesta utvecklingsländer.

Foto: Claes Herrlander/Phoenix

4. Genomförande

Utvecklingssamarbete bedrivs direkt mellan Sverige och andra stater, via organisationer i Sverige och andra länder eller via internationella organisationer. Alla dessa kanaler är relevanta för att främja ekonomisk utveckling. Stöd till globala och regionala organisationer spelar en viktig roll för att främja policyutveckling, kapacitetsuppbyggnad och analysarbete inom prioriterade områden.

Inom utvecklingssamarbetet finns det tre separata, men ofta kompletterande, instrument för att främja ekonomisk tillväxt:

- Finansiellt stöd
- Dialog
- Kapacitetsutveckling

Dessa instrument kan användas separat, men ska där det är möjligt komplettera varandra för att få största möjliga genomslag. Lärdomar från enskilda projekt kan ge värdefulla bidrag till mer övergripande policydialog på nationell sektor- eller makronivå liksom i internationella fora. På motsvarande sätt finns ett påtagligt behov av att vid planeringen av insatser på mikroplanet ta hänsyn till svagheter i nationella planer och institutioner. På bilateral basis är det generella budgetstödet ett tydligt exempel på när det är centralt att komplettera finansiellt stöd med en dialog om såväl inriktning som genomförande av samarbetslandets ekonomiska politik. En analys av maktstrukturer kan ha stort värde för att identifiera hinder för ekonomisk utveckling och därmed utgöra en viktig utgångspunkt för landspecifika samarbetsstrategier. När samarbets- och organisationsstrategier utformas är denna policy en central utgångspunkt vid val av områden för såväl dialog som finansiellt stöd.

Policyns tre fokusområden ska, där så är relevant, genomsyra Sveriges arbete med multilaterala organisationers landstrategier och övergripande styrdokument och policy, liksom Sveriges arbete med EU:s utvecklingspolitik och EU-kommissionens utvecklingssamarbete.

Ett komplement till utvecklingssamarbetet är att inom ramen för utlandsmyndigheternas ordinarie främjandeuppdrag understödja kontakter med andra relevanta delar av det svenska samhället inklusive näringslivet

Stödet till ekonomisk tillväxt ska följa principerna om biståndseffektivitet i enlighet med Parisdeklarationen (2005) och Handlingsplanen från Accra (2008) för att nå resultat i utvecklingssamarbetet. Ett bredare ägarskap i ländernas reformarbete och ökad givarsamordning inklusive policydialog är viktigt för att skapa förutsättningar för ekonomisk tillväxt.

5. Roll- och ansvarsfördelning

Ett flertal aktörer berörs av denna policy. Bland de statliga aktörerna är det framför allt Sida, Swedfund International AB och Exportrådet som ska integrera policyn i de delar av verksamheten där det bedöms relevant. I genomförandet är det viktigt att engagera det svenska näringslivet och ta tillvara dess erfarenhet och kunskap för att förbättra de allmänna förutsättningarna för den privata sektorn i utvecklingsländerna. Detta förväntas främjas genom olika initiativ såsom nätverket för Näringsliv och Utveckling (NU).

6. Uppföljning

Policyn ska gälla tills vidare, dock längst t.o.m. 2014.

En halvtidsöversyn av hur policy implementerats i verksamheten ska genomföras 2012 av hur policyn har implementerats i verksamheten. I detta arbete ska också ingå en bedömning av eventuellt behov av förändringar och kompletteringar av policyn.

Polycyn för ekonomisk tillväxt grundar sig i målet för internationellt utvecklingssamarbete, att bidra till att skapa förutsättningar för fattiga människor att förbättra sina levnadsvillkor samt i regeringens politik för global utveckling, vars övergripande mål är att bidra till en rättvis och hållbar global utveckling.

